KOHTUJURISTI ETTEPANEK

PHILIPPE LÉGER

esitatud 19. jaanuaril 2006 [1]

1. Käesolevas hagis palub Hispaania Kuningriik tühistada nõukogu 4. novembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1954/2003, mis käsitleb teatavate ühenduse kalastuspiirkondade ja kalavarudega seotud püügikoormuse korraldamist ning millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 2847/93 ja tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 685/95 ja (EÜ) nr 2027/95 [2], artiklid 3, 4 ja 6.

I. Määrus nr 1954/2003

2. Nõukogu 20. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 2371/2002 ühisele kalanduspoliitikale vastava kalavarude kaitse ja säästva kasutamise kohta [3] artikli 4 lõike 1 kohaselt „määrab nõukogu kindlaks ühenduse meetmed, mis reguleerivad vetele ja kalavarudele juurdepääsu ning säästvat kalandustegevust". Eelkõige nimetatakse selle artikli lõike 2 punktis f „püügikoormuse piiramise" meedet.

3. Määrus nr 1954/2003 on üks nendest meetmetest. Selle määruse artikli 1 alusel „kehtestatakse püügikoormuse korraldussüsteemi põhimõtted ja kord ICES V, VI, VII, VIII, IX ja X piirkonnas ning CECAF rajoonides 34.1.1, 34.1.2 ja 34.2.0".

4. Sama määruse artikli 2 punkti b alusel on „püügikoormus [...] kalalaeva mahutavuse ja aktiivsuse näitaja; laevade rühma püügikoormus on rühma kõigi laevade püügikoormuste summa".

5. Määruse nr 1954/2003 teises põhjenduses täpsustatakse, et „Hispaania ja Portugali ühinemisakti[4] artiklites 156–166 ja 347–353 määratletud teatavatele piirkondadele ja kalavarudele juurdepääsu kord kaotas kehtivuse 31. detsembril 2002. Seega tuleb nõukogu 27. märtsi 1995. aasta määruse (EÜ) nr 685/95 (mis käsitleb teatavate ühenduse kalastuspiirkondade ja kalavarudega seotud

1 — Algkeel: prantsuse.

2 — ELT L 289, lk 1; ELT eriväljaanne 04/06, lk 44.

3 — EÜT L 358, lk 59; ELT eriväljaanne 04/05, lk 460.

4 — Akt Hispaania Kuningriigi ja Portugali Vabariigi ühinemistingimuste ja asutamislepingutesse tehtavate muudatuste kohta (EÜT 1985, L 302, lk 23, eriti lk 69 jj; edaspidi „ühinemisakt").

püügikoormuse korraldust)[5] ja nõukogu 15. juuni 1995. aasta määruse (EÜ) nr 2027/95 (millega kehtestatakse teatavate ühenduse kalastuspiirkondade ja kalavarudega seotud püügikoormuse korraldussüsteem)[6] teatavaid sätteid kohandada uue õigusliku olukorraga".

6. Peale selle on määruse nr 1954/2003 kolmanda põhjenduse kohaselt „[m]ääruste (EÜ) nr 685/95 ja (EÜ) nr 2027/95 teiste sätete eesmärk luua püügikoormuse suurenemise vältimiseks üldine püügikoormuse korraldussüsteem ning need ei ole seotud Hispaania ja Portugali ühinemisaktiga. Kõnealused sätted on olulised kalanduse korraldamiseks ja need tuleks säilitada".

7. Sellega seoses sätestatakse määruse nr 1954/2003 neljandas põhjenduses, et - „[k]ehtiva üldise püügikoormuse suurendamise ärahoidmiseks on vaja kehtestada uus püügikoormuse korraldussüsteem [kõnesoleva määruse artiklis 1 loetletud] piirkondades. See süsteem piirab püügikoormust, võttes aluseks püügikoormuse nendes kalapüügipiirkondades ajavahemikus 1998–2002".

8. Määruse nr 1954/2003 II peatükk käsitleb selliselt kehtestatud püügikoormuse korraldussüsteemi. Kõnesoleva määruse selle peatüki artikkel 3 pealkirjaga „Põhjalähedaste kalade[7] ning teatavate limuste ja vähkide püüki käsitlevad meetmed" on sõnastatud järgmiselt:

„1. Välja arvatud artikli 6 lõikes 1 määratletud piirkonna puhul, liikmesriigid:

a) määravad vähemalt 15-meetrise kogupikkusega laevade põhjalähedaste kalade aastase keskmise püügikoormuse taseme ajavahemikul 1998–2002 kõikides artiklis 1 osutatud ICES piirkondades ja CECAF rajoonides, välja arvatud nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määrusega (EÜ) 2347/2002 (millega kehtestatakse süvamere kalavarude püügi suhtes kohaldatavad konkreetsed juurdepääsunõuded ja nendega seotud tingimused)[8] hõlmatud põhjalähedaste kalade püük, samuti kammkarplaste, hariliku taskukrabi ja roosa ämblikkrabi püügi taseme vastavalt käesoleva määruse lisas sätestatule. Püügikoormuse arvutamiseks mõõdetakse laeva püügimahtu laevale paigaldatud võimsusena kilovattides (kW);

5 — 27. märtsi 1995. aasta määrus (EÜT L 71, lk 5; ELT eriväljaanne 04/02, lk 204).

6 — 15. juuni 1995. aasta määrus (EÜT L 199, lk 1; ELT eriväljaanne 04/02, lk 224), mida on muudetud nõukogu 19. jaanuari 1999. aasta määrusega (EÜ) nr 149/1999 (EÜT L 18, lk 3, ELT eriväljaanne 04/04, lk 97).

7 — See omadussõna tähistab mere põhjas või põhja läheduses elavaid liike.

8 — EÜT L 351, lk 6; ELT eriväljaanne 04/05, lk 391.

b) jaotavad alapunkti a kohaselt määratud püügikoormuse tasemed igas ICES piirkonnas ja CECAF rajoonis kõikide alapunktis a nimetatud kalapüükide osas.

„1. Kuni 15-meetrise kogupikkusega kalalaevade püügikoormust arvestatakse iga kalapüügiliigi ja artikli 3 lõikes 1 osutatud piirkonna või rajooni lõikes eraldi aastatel 1998–2002.

2. Lõikes 1 sätestatud püügikoormuse süsteem ei piira neid süsteeme, mis on ette nähtud taastamiskavades, mille võib vastu võtta nõukogu.

2. Kuni 10-meetrise kogupikkusega kalalaevade püügikoormust arvestatakse iga kalapüügiliigi ja artikli 6 lõikes 1 osutatud piirkonna või rajooni lõikes eraldi aastatel 1998–2002.

3. Kui nõukogu võtab vastu taastamiskava, mis hõlmab püügikoormuse korraldamist täielikult või osaliselt [kõigis või osades] artiklis 1 osutatud piirkondades või rajoonides, tehakse selle kavaga samaaegselt käesolevasse määrusesse kõik vajalikud muudatused.

3. Liikmesriigid tagavad, et nende laevade püügikoormus on piiratud vastavalt lõigetele 1 ja 2 arvestatud püügikoormuse tasemega."

4. Komisjon esitab 31. detsembriks 2006 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles hinnatakse lõikes 1 sätestatud püügikoormuse süsteemi rakendamist. Selle aruande alusel otsustab nõukogu kõnesolevas korralduses tehtavate vajalike muudatuste üle." [täpsustatud tõlge]

9. Lisaks sätestab määruse nr 1954/2003 artikkel 4 pealkirjaga „Kuni 15 meetri pikkused kalalaevad":

10. Muu hulgas kehtestatakse määruses nr 1954/2003 püügikoormuse erisüsteem bioloogiliselt tundlikus piirkonnas, mis on piiratud Iirimaa rannikuga. Kõnesoleva määruse seitsmendas põhjenduses täpsustatakse sellega seoses, et „Iirimaa lõuna- ja lääneosa tuntakse piirkonnana, kus esineb rohkesti merluusi noorvorme. Käesoleva piirkonna suhtes kohaldatakse põhjalähedaste liikide

püüdmiseks mõeldud püügivahendite kasutamise eripiiranguid. Sama kalavarude kaitse eesmärki silmas pidades peaksid ka kõnealuses piirkonnas kehtima püügikoormuse erinõuded eespool kirjeldatud süsteemi raames [...]".

11. Selle just nimelt määruse nr 1954/2003 artikli 6 lõikes 1 piiritletud bioloogiliselt tundliku piirkonna suhtes kohaldatav püügikoormuse korraldamise erisüsteem on määratletud sama artikli lõikes 2, mis sätestab, et „[l]iikmesriigid määravad [...] vähemalt 10-meetrise kogupikkusega laevade põhjalähedaste kalade aasta keskmise püügikoormuse taseme ajavahemikul 1998–2002, välja arvatud määrusega (EÜ) nr 2347/2002 hõlmatud põhjalähedaste kalade püük, samuti kammkarplaste, hariliku taskukrabi ja roosa ämblikkrabi püügi taseme, ning jaotavad selliselt määratud püügikoormuse tasemed kõikide nimetatud püükide osas".

12. Lisaks näeb määruse nr 1954/2003 artikli 11 lõige 1 ette, et liikmesriikide poolt komisjonile edastatud teabe alusel „esitab komisjon [...] nõukogule ettepaneku määruse kohta, milles määratakse kindlaks kõikide liikmesriikide ja artiklites 3 ja 6 määratletud piirkondade ja püükide maksimaalne aastane püügikoormus".

13. Kõnesoleva määruse artikli 11 lõike 2 esimese lõigu kohaselt otsustab „nõukogu [...] komisjoni ettepanekul kvalifitseeritud häälteenamusega lõikes 1 sätestatud maksimaalse aastase püügikoormuse".

14. Neid sätteid kohaldades võttis nõukogu vastu 19. juuli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 1415/2004, millega määratakse kindlaks maksimaalne aastane püügikoormus teatavate kalastuspiirkondade ja püükide osas. [9]

15. Ka selle määruse vastu esitas Hispaania Kuningriik tühistamishagi kohtuasjas C-442/04, mille menetlus peatati kuni käesolevas asjas otsuse langetamiseni. [10]

9 — ELT L 258, lk 1.

10 — Teadmiseks märgin, et määruse nr 1954/2003 vastu on esitatud tühistamishagi Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohtule ja see puudutab kõnesoleva määruse artiklit 3, artikli 5 lõiget 1, artiklit 11, artikli 13 punkti b ja artiklit 15 (kohtuasi T-37/04: Região autónoma dos Açores *vs.* nõukogu; kohtuasja menetlus on praegu pooleli).

II. Tühistamisalused

16. Hispaania Kuningriik esitab määruse nr 1954/2003 artiklite 3, 4 ja 6 vastu kaks väidet.

17. Esimene väide tugineb *kodakondsuse alusel mittediskrimineerimise põhimõtte rikkumisele.*

18. Teiseks väidab Hispaania Kuningriik, et nõukogu on määruse nr 1954/2003 artikli 6 vastuvõtmisega *võimu kuritarvitanud.*

19. Komisjonil lubati käesolevas kohtuasjas menetlusse astuda. [11]

11 — Euroopa Kohtu presidendi 19. mai 2004. aasta määrus. Märgin ühtlasi, et Euroopa Kohus otsustas 30. septembri 2004. aasta määrusega käesoleva kohtuasja toimikust välja jätta Euroopa Liidu Nõukogu õigustalituse 29. oktoobri 2002. aasta arvamuse, mille Hispaania Kuningriik esitas oma repliigi 1. lisana.

III. Hinnang

20. Kuna Hispaania Kuningriigi tühistamishagi puudutab ainult määruse nr 1954/2003 kolme artiklit, tuleks uurida hagi vastuvõetavust.

A. *Hagi vastuvõetavus*

21. Euroopa Kohus küsitles kohtuistungil pooli hagi vastuvõetavuse suhtes seoses oma väljakujunenud kohtupraktikaga, mille kohaselt „on ühenduse õigusakti osaline tühistamine võimalik vaid juhul, kui need osad, mille tühistamist taotletakse, on ülejäänud aktist eraldatavad" [12].

22. Hispaania Kuningriik leiab, et tema hagi on vastuvõetav. Ta väidab nimelt, et tema huvi piirdub käesolevas kohtuasjas vaidlustatud artiklitega ja et üldiselt peaks ühenduse kohus tegema otsuse ainult selle kohta, mida hageja küsib.

12 — 30. septembri 2003. aasta otsus kohtuasjas C-239/01: Saksamaa *vs.* komisjon (EKL 2003, lk I-10333, punkt 33) ja 24. mai 2005. aasta otsus kohtuasjas C-244/03: Prantsusmaa *vs.* parlament ja nõukogu (EKL 2005, lk I-4021, punkt 12). Vt selle kohta ka 23. oktoobri 1974. aasta otsus kohtuasjas 17/74: Transocean Marine Paint *vs.* komisjon (EKL 1974, lk 1063, punkt 21); 31. märtsi 1998. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-68/94 ja C-30/95: Prantsusmaa jt *vs.* komisjon (EKL 1998, lk I-1375, punkt 256); 10. detsembri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-29/99: komisjon *vs.* nõukogu (EKL 2002, lk I-11221, punkt 45) ja 21. jaanuari 2003. aasta otsus kohtuasjas C-378/00: komisjon *vs.* parlament ja nõukogu (EKL 2003, lk I-937, punkt 30).

23. Nõukogu aga väljendab kahtlusi hagi vastuvõetavuse suhtes. Ta väidab nimelt, et tuleb arvesse võtta vaidlustatud artiklite, st määruse nr 1954/2003 artiklite 3, 4 ja 6 seoseid kõnesoleva määruse teiste artiklitega. Näiteks nimetab ta artikleid 7–14, mis sisaldavad vaidlustatud artiklites sätestatud eeskirjade rakendusmeetmeid. Ta leiab, et kui Euroopa Kohus tühistab määruse nr 1954/2003 artiklid 3, 4 ja 6, muutuvad selle artiklid 7–14 sisutühjaks, kuna need käsitleksid sel juhul niisuguse kalapüügisüsteemi kontrollmeetmete rakendamist, mida enam ei ole.

24. Nendel põhjustel leiab nõukogu, et hagi on halvasti sõnastatud ja Hispaania Kuningriik oleks pidanud Euroopa Kohtult taotlema ka määruse nr 1954/2003 artiklite 7–14 tühistamist.

25. Komisjon leiab, et käesolev hagi on vastuvõetamatu, kuna määruse nr 1954/2003 artiklid 3, 4 ja 6 kujutavad endast uue püügikoormuse korraldussüsteemi keset ja neid ei saa ülejäänud kõnesolevast määrusest eraldada.

26. Jagan kohtuistungil nõukogu ja komisjoni väljendatud arvamust.

27. Nimelt arvan, et määruse nr 1954/2003 artiklid 3, 4 ja 6 on ülejäänud määrusest lahutamatud.

28. Nagu Euroopa Kohus on korduvalt otsustanud, ei ole osade, mille tühistamist taotletakse, „eraldatavust puudutav nõue" täidetud, „kui õigusakti osalise tühistamisega muudetakse akti sisu" [13].

29. Selle suhtes sobiva analüüsimeetodi kohta täpsustas Euroopa Kohus, et „see, kas vaidlustatud akti osaline tühistamine muudab selle sisu, kujutab endast objektiivset, mitte vaidlusaluse akti vastu võtnud organi poliitilise tahtega seotud subjektiivset kriteeriumi" [14].

30. Käesolevas asjas selgubki just selle analüüsimeetodi kasutamisel, et määruse nr 1954/2003 artiklite 3, 4 ja 6 tühistamine muudaks selle määruse sisu. Nimelt nii II peatüki — kuhu kuuluvad need kolm artiklit — pealkiri („Püügikoormuse korraldussüsteem") kui ka selle sisu tõendavad, et tegemist on kõnesoleva määruse põhisäte-

13 — Eespool viidatud kohtuotsus Prantsusmaa *vs.* parlament ja nõukogu, punkt 13. Vt selle kohta ka eespool viidatud kohtuotsus Prantsusmaa jt *vs.* komisjon, punkt 257; eespool viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* nõukogu, punkt 46 ja eespool viidatud kohtuotsus Saksamaa *vs.* komisjon, punkt 34.

14 — Vt eelkõige eespool viidatud kohtuotsus Saksamaa *vs.* komisjon, punkt 37.

tega, ilma milleta ei oleks määrusel enam mõtet.

31. Selle arvamuse toetuseks tuleb meenutada, et määruse nr 1954/2003 neljanda põhjenduse kohaselt on määruse eesmärk „uue püügikoormuse korraldussüsteemi" kehtestamine asjaomastes ICES ja CECAF piirkondades.

32. See süsteem tugineb peamiselt sellele, et liikmesriigid määravad vähemalt 15-meetrise kogupikkusega kalalaevade (artikkel 3), kuni 15-meetrise kogupikkusega kalalaevade (artikkel 4) ja Iirimaa rannikul asuvas bioloogiliselt tundlikus piirkonnas kuni 10-meetrise kogupikkusega kalalaevade püügikoormuse (artikkel 6).

33. Kriteeriumid, mida liikmesriigid peavad hindamisel arvesse võtma, on sätestatud määruse nr 1954/2003 artiklites 3, 4 ja 6. Need kriteeriumid seisnevad peamiselt selles, et tuleb määrata põhjalähedaste kalade aastase keskmise püügikoormuse tase ajavahemikul 1998–2002 kõikides asjaomastes piirkondades, samuti kammkarplaste, hariliku taskukrabi ja roosa ämblikkrabi püügi tase (artikli 3 lõike 1 punkt a ja artikli 6 lõige 2), ning üldiselt arvestada püügikoormust „iga kalapüügiliigi ja artikli 3 lõikes 1 osutatud piirkonna või rajooni lõikes eraldi aastatel 1998–2002" (artikli 4 lõiked 1 ja 2).

34. Vaidlustatud artiklite lugemisest selgub seega, et nendes määratletakse püügikoormuse taseme määramise meetod ja ka aluseks võetav võrdlusperiood, nimelt aastad 1998–2002; need kujutavad endast määruse nr 1954/2003 sisu, kuivõrd määruse eesmärk on kehtestada uus püügikoormuse korraldussüsteem.

35. Seda analüüsi kinnitavad kõnesoleva määruse teistes artiklites sisalduvad arvukad viited vaidlustatud artiklitele.

36. Märgin näiteks, et määruse nr 1954/2003 artikli 7 lõigetes 1 ja 2, artikli 8 lõikes 3 ja artikli 11 lõigetes 1 ja 3 viidatakse sama määruse „artiklites 3 ja 6 määratletud [või osutatud] kalapüügikohtadele".

37. Lisaks viidatakse määruse nr 1954/2003 III peatükki pealkirjaga „Kontrollisüsteem"

kuuluva artikli 13 pealkirjaga „Kontrolli käsitlevad erisätted" punktis a kõnesoleva määruse „artikli 6 lõikes 1 määratletud piirkon[nale]".

38. Lõpuks märgin, et paljud määruse nr 1954/2003 artiklis 14 ette nähtud nõukogu 12. oktoobri 1993. aasta määruse (EMÜ) nr 2847/93, millega luuakse ühise kalanduspoliitika suhtes rakendatav kontrollisüsteem,[15] muudatustest muutuksid määruse nr 1954/2003 artiklite 3, 4 ja 6 tühistamise korral sisutühjaks.

39. Esitatud põhjendustest lähtuvalt leian, et käesolev tühistamishagi on vastuvõetamatu, kuivõrd see puudutab määruse nr 1954/2003 artikleid 3, 4 ja 6, mis on selle määrusega kehtestatud uue süsteemi keskmeks.

40. Juhuks, kui Euroopa Kohus seda arvamust ei jaga, uurin siiski teise võimalusena Hispaania Kuningriigi esitatud kahte väidet.

15 — EÜT L 261, lk 1; ELT eriväljaanne 04/02, lk 70.

B. *Kodakondsuse alusel mittediskrimineerimise põhimõtte rikkumisest tulenev väide*

1. Poolte argumendid

41. Selle esimese, kodakondsuse alusel mittediskrimineerimise põhimõtte rikkumisest tuleneva väite toetuseks väidab Hispaania Kuningriik:

— ühelt poolt, et määruses nr 1954/2003 püügikoormuse arvutamise aluseks võetud võrdlusperiood 1998–2002 on ajavahemik, mille vältel kehtis selle liikmesriigi suhtes, erinevalt teistest liikmesriikidest, tema ühendusega ühinemisest tulenevalt piirav kord, ning

— teiselt poolt, et bioloogilistelt tundlik piirkond, mille suhtes kohaldatakse püügikoormuse erisüsteemi, langeb kokku endise *Irish Box*'i-nimelise piirkonnaga, kus kehtis Hispaania Kuningriigi suhtes samuti piirav kord.

42. Üldisemalt on Hispaania Kuningriik seisukohal, et tema suhtes tulenevalt ühendusega ühinemisest kohaldatav üleminekukord lõppes 31. detsembril 2002 ning et uues määruses ei oleks tohtinud aluseks võtta perioodi 1998–2002. Nimelt, võttes määruses nr 1954/2003 püügikoormuse määramise aluseks selle ajavahemiku, on nõukogu jätnud kehtima kõnesolevale määrusele eelnenud õigusnormides esinenud diskrimineerimise.

43. Hispaania Kuningriik leiab ühtlasi, et nõukogu ei võtnud arvesse ühinemisakti eeskirjadest tulenevat Hispaania laevastiku eripärast olukorda ja rikkus seeläbi kodakondsuse alusel mittediskrimineerimise põhimõtet.

44. Nõukogu leiab komisjoni toetusel vastupidi, et määruses nr 1954/2003 ette nähtud süsteem ei ole diskrimineeriv. Ta märgib sellega seoses, et iga liikmesriigi kalalaevastiku koormuse alusel igas püügipiirkonnas ja iga püügi kohta ajavahemikul 1998–2002 määratud püügikoormuse piiramist kohaldatakse kõikidele ühenduse kalalaevadele, olenemata nende päritoluriigist.

45. Pealegi olevat kõnesolevas määruses nõukogu kasutatud ajaline kriteerium õigustatud, sobiv ja proportsionaalne taotletava eesmärgi suhtes, mis on aidata kaasa kalavarude kestvusele ühenduse laevade kalapüügitegevuse läänevetes vähendamise teel.

46. Lõpuks, mis puutub püügikoormuse korraldamise erisüsteemi määruse nr 1954/2003 artikli 6 lõikes 1 määratletud bioloogiliselt tundlikus piirkonnas, siis märgib nõukogu, et kõnesolevat piirkonda ei saa segi ajada *Irish Box*'iga, mida nimetati määrustes nr 685/95 ja 2027/95, sest bioloogiliselt tundlik piirkond moodustab alla veerandi *Irish Box*'ist ja oluline osa sellest piirkonnast asub väljaspool *Irish Box*'i kuulunud ala. Lisaks, isegi kui on olemas teisi kaitset vajavaid tundlikke piirkondi, ei muuda see määruse nr 1954/2003 artikli 6 lõikes 1 osutatud piirkonna kaitsmist kasutuks.

2. Hinnang

47. Arvan, et määruse nr 1954/2003 ja eelkõige kõnesoleva määruse artiklite 3, 4 ja 6 vastu võtmisega ei rikkunud nõukogu võrdse kohtlemise ega kodakondsuse alusel mittediskrimineerimise põhimõtet, mis on üldiselt tagatud EÜ artikliga 12 ning ühise põllumajanduspoliitika raames EÜ artikli 34 lõike 2 teise lõiguga.

48. Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt seisneb diskrimineerimine erinevate reeglite kohaldamises sarnastele olukordadele või siis sama reegli kohaldamises erinevatele olukordadele. [16]

49. Kui aga sarnaste olukordade erinev kohtlemine või erinevate olukordade sarnane kohtlemine on objektiivselt õigustatud, ei saa seda pidada diskrimineerimiseks. [17]

50. Hispaania Kuningriik väidab, et ta on teiste liikmesriikidega võrreldes eripärases olukorras ja et talle ei oleks seega tohtinud kohaldada sama püügikoormuse korraldussüsteemi, mida kohaldatakse nendele teistele riikidele.

51. On tõsi, et Hispaania Kuningriigi suhtes kohaldati tema ühendusega ühinemisest alates korda, mis nägi ette teatavad piirangud juurdepääsul ühenduse vetele ja nende varudele. Niisuguse korra põhijoontest ja Hispaania Kuningriigi järkjärgulisest integreerimisest püügikoormuse korraldamise üldsüsteemi hea ülevaate saamiseks on oluline täpsustada, milline areng toimus selle liikmesriigi suhtes niimoodi kohaldatavates eeskirjades.

52. Ühinemisakti artiklites 156–166 määratletakse Hispaania lipu all sõitvate laevade ühenduse vetele ja nende varudele juurdepääsu kord. See kord piirab nende laevade kalapüügivõimalusi ühenduse vete teatavates piirkondades. Näiteks sätestab ühinemisakti artikkel 157, et „[k]alapüügiga võivad tegelda üksnes artiklites 158, 159 ja 160 osutatud laevad ning nad võivad seda teha üksnes kõnealustes artiklites täpsustatud vööndites ja tingimustel". Sellega seoses näeb artikkel 158 ette nimekirja koostamise, millesse kantakse 300 laeva, millel lubatakse kalastada ICES Vb, VI, VII ning VIII a, b ja d jao vetes, ning kehtestatakse nimekirja kuuluvate laevade samal ajal kõnesolevates vööndites viibimise tingimused. Sama artikli lõikes 1 sätestatakse *in fine* lisaks erand, mis puudutab juurdepääsu *Irish Box*'i-nimelisele vööndile.

53. Ühinemisakti artiklis 166 täpsustatakse, et selle akti artiklites 156–164 määratletud režiim, sealhulgas selle kohandused, mida nõukogu võib artikli 162 alusel teha, jäävad jõusse kuni määruse (EMÜ) nr 170/83 [18] artikli 8 lõikes 3 sätestatud tähtaja lõpuni.

16 — Vt eelkõige 23. veebruari 1983. aasta otsus kohtuasjas 8/82: Wagner (EKL 1983, lk 371, punkt 18); 13. novembri 1984. aasta otsus kohtuasjas 283/83: Racke (EKL 1984, lk 3791, punkt 7); 29. aprilli 1999. aasta otsus kohtuasjas C-311/97: Royal Bank of Scotland (EKL 1999, lk I-2651, punkt 26) ja 25. oktoobri 2001. aasta otsus kohtuasjas C-120/99: Itaalia *vs.* nõukogu (EKL 2001, lk I-7997, punkt 80).

17 — 9. septembri 2004. aasta otsus kohtuasjas C-304/01: Hispaania *vs.* komisjon (EKL 2004, lk I-7655, punkt 31 jj).

18 — Nõukogu 25. jaanuari 1983. aasta määrus, millega kehtestatakse ühenduse kord kalavarude kaitseks ja säästvaks kasutamiseks (EÜT L 24, lk 1).

Selles sättes, mida seejärel korratakse määruse (EMÜ) nr 3760/92 [19] artikli 14 lõikes 2, viidatakse 31. detsembril 2002 lõppevale perioodile.

54. Vastavalt ühinemisakti artiklile 162 võttis nõukogu Hispaania Kuningriigi kohta vastu 30. mai 1994. aasta määruse (EÜ) nr 1275/94 Hispaania ja Portugali ühinemisakti kalanduspeatükkides sätestatud korralduses tehtavate muudatuste kohta. [20]

55. Kõnesoleva määruse kolmanda põhjenduse kohaselt peavad uued sätted ühinemisaktis sätestatud korra muutmise kohta „võimaldama Hispaanial ja Portugalil täielikult integreeruda ühise kalanduspoliitika üldsüsteemi ning olema täielikult kooskõlas *acquis communautaire*'iga, pidades iseäranis silmas suhtelise stabiilsuse põhimõtet ja vetele vaba juurdepääsu põhimõtte suhtes tehtavaid erandeid, nagu need on sätestatud [määruses nr 3760/92]". Samas mõttes täpsustatakse määruse nr 1275/94 neljandas ja viiendas põhjenduses, et „vaba juurdepääsuga vetele peab kaasnema kasutatava püügivõimsuse järelevalve, tagamaks, et kõnealused meetmed on vastavuses olemasolevate varudega", arvestades, et „need muudatused ei tohi kaasa tuua olemasoleva püügikoormuse üldtaseme tõusu ICES või CECAF püügirajooni kohta ega avaldada kahjulikku mõju varudele, mille suhtes kehtivad koguselised püügipiirangud".

56. Seega sätestatakse määruse nr 1275/94 artiklis 1, et „[a]lates 1. jaanuarist 1996 muudetakse Hispaania ja Portugali ühinemisakti artiklites 156–166 ja 347–353 sätestatud kalastusvetele ja kalavarudele juurdepääsu korda ning see inkorporeeritakse käesoleva määruse artiklites 3 ja 4 sätestatud ühenduse meetmetesse, mida kohaldatakse kõigi ühenduse laevade suhtes kooskõlas alljärgnevate artiklitega". Lisaks näeb kõnesoleva määruse artikli 3 lõige 1 ette, et „[n]õukogu võtab vastu ühenduse meetmed, millega nähakse ette juurdepääsutingimused vööndite ja varudele, mille suhtes kehtivad ühinemisakti artiklite 156–166 ja 347–353 alusel erieeskirjad [ja s]elliste meetmete hulka kuuluvad püügipiirangud". Lõpuks täpsustatakse sama määruse artikli 3 lõikes 3, et need sätted „peavad olema kooskõlas põhimõttega, et ei suurendata püügikoormust [...]".

57. Nõukogu võttis määruse nr 1275/94 artikli 3 sätete alusel vastu määruse nr 685/95, mis käsitleb teatavate ühenduse kalastuspiirkondade ja kalavarudega seotud püügikoormuse korraldust. Viimati nimeta-

19 — Nõukogu 20. detsembri 1992. aasta määrus, millega luuakse ühenduse kalanduse ja akvakultuurisüsteem (EÜT L 389, lk 1). Selle määrusega tunnistati kehtetuks ja asendati määrus nr 170/83. See määrus tunnistati omakorda kehtetuks ja asendati määrusega nr 2371/2002.

20 — EÜT L 140, lk 1; ELT eriväljaanne 04/02, lk 164.

tud määruse artikli 1 kohaselt „kehtestatakse [käesoleva määrusega] 1. jaanuarist 1996 jõustuvad püügikoormuse korraldussüsteemi juurutamise põhimõtted ja kord ICES Vb, VI, VII, VIII, IX ja X rajoonis ning CECAF piirkondades 34.1.1, 34.1.2 ja 34.2.0".

58. Määruse nr 685/95 artikli 3 lõige 1 näeb ette, et „[l]iikmesriigid määravad iga I lisas määratletud kalapüügipiirkonna kohta, kus põhjalähedast kala püütakse, vajaliku püügikoormuse vastavalt II lisas määratletud ühenduse püügikoormuse määramise põhimõtetele". *Irish Box*'i suhtes näeb sama artikli lõige 5 ette, et asjaomased liikmesriigid määravad oma kalalaevade käesoleva aja kalastustegevuse alusel püügikoormused selles piirkonnas, välja arvatud Hispaania lipu all sõitvad kalalaevad. Lisaks täpsustatakse selle artikli viimases lauses, et *Irish Box*'is „ei tohi [...] Hispaania lipu all sõitvate laevade arv olla üle 40".

59. Lisaks võttis nõukogu määruse nr 685/95 artikli 6 alusel vastu määruse nr 2027/95, millega kehtestatakse iga liikmesriigi jaoks aasta maksimaalne püügikoormus kalastuspiirkondade kaupa.

60. Lõpuks, arvestades, et ühinemisaktis määratletud teatavatele püügipiirkondadele ja kalavarudele juurdepääsu kord kaotas kehtivuse 31. detsembril 2002, võttis nõukogu vastu määruse nr 1954/2003, mille artiklis 15 tunnistatakse kehtetuks määrused nr 685/95 ja 2027/95.

61. See Hispaania Kuningriigi suhtes kohaldatava püügikoormuse korraldussüsteemi kirjeldus kinnitab, et selle liikmesriigi suhtes kehtisid ühinemisest kuni 31. detsembrini 2002 teatavad püügipiirkondadele ja kalavarudele juurdepääsu piirangud.

62. See näitab ka, et Hispaania Kuningriigi olukord ühtlustati järk-järgult ja peamiselt määruste nr 1275/94 ja 685/95 vastuvõtmisest alates teiste liikmesriikide olukorraga, säilitades samas teatavad erisused kuni üleminekuperioodi lõpuni.

63. Seega esinesid määruses nr 1954/2003 arvesse võetaval võrdlusperioodil 1998–2002 Hispaania Kuningriigi olukorras teatavad erisused, võrreldes teiste liikmesriikidega, näiteks ei võinud *Irish Box*'is samal ajal viibida üle 40 Hispaania kalalaeva.

64. Seega tuleks kontrollida, kas Hispaania Kuningriigi suhtes määruse nr 1954/2003 artikli 3, 4 ja 6 alusel sama püügikoormuse korraldussüsteemi kohaldamine, mis on kohaldatav teistele liikmesriikidele ja mis põhineb peamiselt püügikoormuse tasemel ajavahemikul 1998–2002, on objektiivselt õigustatud.

65. Märgin kõigepealt, et kõnesolevas määruses kasutatakse püügikoormuse määramiseks meetodit, mis põhineb objektiivsel kriteeriumil, nimelt hiljutise ja representatiivse perioodi tegelikul püügikoormusel. See võrdlusperiood on kõikide liikmesriikide jaoks sama. Nagu nõukogu tõendas, kohaldatakse määruse nr 1954/2003 artiklites 3, 4 ja 6 sätestatud püügikoormuse piirangut, mis põhineb iga riigi laevastiku püügikoormusel igas püügipiirkonnas ja iga püügi kohta ajavahemikul 1998–2002, kõikide ühenduse kalalaevade suhtes, olenemata nende päritoluriigist.

66. Ma leian, et kriteerium, mida nõukogu kasutas püügikoormuse piiramiseks hiljutise eelneva perioodi püügikoormuse alusel, on mitte ainult objektiivne, vaid ka kalavarude kestvuse tagamise vaatepunktist õigustatud.

67. Tuleks nimelt märkida, et määrusega nr 1954/2003 kehtestatud uus püügikoormuse korraldussüsteem ongi mõeldud „kehtiva üldise püügikoormuse suurendamise ärahoidmiseks" [21]. Pealegi on ühenduse seadusandja kalapüügi suhtelise stabiilsuse põhimõtte järgimise vajadust korduvalt kinnitanud. [22]

68. „Üldiste püügikoormuse piirangute" [23] eesmärgi saavutamiseks tuleb säilitada maksimaalsed aastased püügikoormused kalaliikide rühmade, piirkondade ja kalapüügiliikide kaupa ning liikmesriikide kohta. Märgin sellega seoses, et määruse nr 1415/2004 viies põhjendus, mille eesmärk on määrata iga liikmesriigi ja iga määruse nr 1954/2003 artiklites 3 ja 6 sätestatud kalastuspiirkonna ja kalapüügiliigi jaoks aastase püügikoormuse maksimaalne tase, sätestab, et see tase peaks „võrduma [liikmesriigi lipu all sõitvate laevade] üldise viieaastase püügikoormusega ajavahemikul 1998–2002 jagatuna viiega".

69. Nendes tingimustes näib mulle püügikoormuse suurendamise ärahoidmise seisukohast objektiivselt õigustatud, et 2003. aastal sätestati kõikide liikmesriikide jaoks püügi-

21 — Määruse nr 1954/2003 neljas põhjendus.

22 — Vt eelkõige määruse nr 1275/94 kolmas põhjendus ja artikli 3 lõige 2 ning määruse nr 685/95 kolmas põhjendus ja artikli 3 lõike 2 punkt iii.

23 — Määruse nr 1954/2003 viies põhjendus.

koormuse piiramise kord, mis põhineb iga liikmesriigi püügikoormusel asjaomaste püükide lõikes ajavahemikul 1998–2002.

70. Neist asjaoludest lähtuvalt arvan, et määruse nr 1954/2003 artiklites 3 ja 4 sätestatud püügikoormuse korraldamise üldsüsteemi ei saa pidada diskrimineerivaks.

71. Lõpuks, mis puutub määruse nr 1954/2003 artikli 6 lõikes 1 määratletud bioloogiliselt tundlikku piirkonda, siis ilmneb toimiku dokumentidest, et kõnesoleva piirkonna kattuvus *Irish Box*'iga on piiratud, kuivõrd bioloogiliselt tundlik piirkond hõlmab *Irish Box*'ist alla poole.[24] Nendel tingimustel ei ole lihtne väita, et Hispaania Kuningriigi suhtes määruse nr 685/95 alusel ajavahemikul 1998–2002 *Irish Box*'i osas kohaldatud piiravat korda pikendati määruse nr 1954/2003 artikli 6 lõikega 1 selle liikmesriigi kahjuks. Lisaks põhineb kõnesolevas artiklis osutatud bioloogiliselt tundliku piirkonna püügikoormuse määramise meetod samuti objektiivsel kriteeriumil, milleks on vähemalt 10-meetrise kogupikkusega laevade aastane keskmine püügikoormus ajavahemikul 1998–2002, mis näib mulle pealegi õigustatud, arvestades eesmärki piirata püügikoormust piirkonnas, kus esineb rohkesti merluusi noorvorme.

72. Seetõttu leian, et esimene väide kodakondsuse alusel mittediskrimineerimise põhimõtte rikkumise kohta ei ole põhjendatud ja tuleb seega tagasi lükata.

C. Teine väide nõukogu poolt määruse nr 1954/2003 vastuvõtmisega väidetavalt toime pandud võimu kuritarvitamise kohta

1. Poolte argumendid

73. Teise väitega leiab Hispaania Kuningriik, et nõukogu pani määruse nr 1954/2003 artikli 6 vastuvõtmisega toime võimu kuritarvitamise, kuivõrd bioloogiliselt tundliku piirkonna piiritlemise tegelik eesmärk ei ole merluusi noorvormide säilitamine, vaid Hispaania laevastikule *Irish Box*'is varem kehtinud piirangute pikendamine.

74. Hispaania Kuningriik leiab nimelt, et kui taotletav eesmärk oleks tõepoolest olnud

24 — Vt nõukogu vasturepliigile ja komisjoni menetlusse astuja seisukohtadele lisatud kaardid.

merluusi noorvormide säilitamine, oleks määruse nr 1954/2003 artikli 6 sätestatud meetmetega samasuguseid meetmeid tulnud kohaldada läänevete teistes piirkondades. Lisaks väidab ta, et seda laadi tehniliste meetmete võtmist reguleerib nõukogu 30. märtsi 1998. aasta määrus (EÜ) nr 850/98 kalavarude kaitsest noorte mereorganismide kaitseks võetud tehniliste meetmete kaudu. [25]

75. Nõukogu leiab seevastu ühelt poolt, et teatava kalaliigi püügi keelamise või ajutise peatamise meetmete võtmise võimalus määruse nr 850/98 raames ei mõjuta vaidlustatud meetmete seaduslikkust või sobivust, ning teiselt poolt, et määruse nr 1954/2003 õiguslik alus on EÜ artikkel 37, mis on täpselt sama, mida oleks kasutatud merluusi noorvormide säilitamiseks määruse nr 850/98 raames tehnilise meetme võtmise korral. Sellest tulenevalt ei ole nõukogu eiranud ühtegi erimenetlust.

76. Komisjon omalt poolt väidab, et ühenduse seadusandjal on suur kaalutlusõigus, kui tal tuleb hinnata keerukat majanduslikku olukorda, millega on tegemist ühise kalanduspoliitika puhul. Lisaks rõhutab ta, et bioloogiliselt tundliku piirkonna püügikoormuse korraldamise erisüsteemis võetakse arvesse merluusi noorvormide suurt esinemist selles piirkonnas ja et selle süsteemi eesmärk on kaitsta kõnesolevat piirkonda, tagades, et läänevete kohta kehtestatud maksimaalset püügikoormust ei saa selles piirkonnas kasutada. Lõpuks ei tõenda komisjoni meelest asjaolu, et võib olla teisigi bioloogiliselt tundlikke piirkondi, või et kaaluda võib teistsuguste meetmete võtmist, et nõukogu pani toime võimu kuritarvitamise, ega seda, et ta ületas ilmselt oma kaalutlusõiguse piire.

2. Hinnang

77. Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt „on õigusakti puhul võimu kuritarvitamisega tegemist vaid siis, kui objektiivsete, asjakohaste ja kooskõlaliste tõendite põhjal selgub, et õigusakt on vastu võetud eranditult või vähemalt peamiselt teiste eesmärkide saavutamiseks, kui need, millele viidati, või asutamislepingus spetsiaalselt antud juhtumi lahendamiseks ette nähtud menetluse vältimiseks". [26]

78. Nagu nõukogu ja komisjon, ei leia ma, et määruse nr 1954/2003 artikli 6 vastuvõtmise

25 — EÜT L 125, lk 1; ELT eriväljaanne 04/03, lk 217.

26 — Vt eelkõige 13. novembri 1990. aasta otsus kohtuasjas C-331/88: Fedesa jt (EKL 1990, lk I-4023, punkt 24) ja 22. novembri 2001. aasta otsus kohtuasjas C-110/97: Madalmaad *vs.* nõukogu (EKL 2001, lk I-8763, punkt 137).

puhul oleks nõukogu poolt tegemist võimu kuritarvitamisega.

79. Ühelt poolt ei tõenda Hispaania Kuningriik, et püügikoormuse korraldamise erisüsteem, mida kohaldatakse bioloogiliselt tundlikus piirkonnas, võeti vastu peamiselt muul eesmärgil, kui merluusi noorvormide säilitamise soodustamine.

80. Teiselt poolt leian, et asjaolu, et noorte mereorganismide kaitseks võetud tehnilised meetmed võivad kuuluda ka mõne teise määruse kohaldamisalasse, ega asjaolu, et võib olla teisi bioloogiliselt tundlikke piirkondi, ei tõenda antud juhul nõukogu poolt võimu kuritarvitamise olemasolu.

81. Sellest tulenevalt peab Hispaania Kuningriigi teise väite minu arvates põhjendamatuse tõttu tagasi lükkama.

IV. Ettepanek

82. Esitatud põhjendustest lähtudes teen Euroopa Kohtule ettepaneku esiteks tunnistada Hispaania Kuningriigi tühistamishagi vastuvõetamatuks ja mõista kohtukulud välja hagejalt, kusjuures Euroopa Ühenduste Komisjon kannab ise oma kohtukulud.

83. Teise võimalusena teen Euroopa Kohtule ettepaneku jätta Hispaania Kuningriigi tühistamishagi rahuldamata ja mõista kohtukulud välja hagejalt, kusjuures Euroopa Ühenduste Komisjon kannab ise oma kohtukulud.